

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 3. Terræ sanctæ bonitas & amplitudo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

ergo cogitaret scelerum summus vindex, fame plectere mortales reliquos, quodammodo sollicitus fuit de seruis suis; certe terram illis prospexit, in qua, ceteris alibi inedia pereuntibus, alerentur; & quidem terram optimam.

§. III.

Terra sancta bonitas & amplitudo.

Quod postea longè apparuit manifestius, quando in eadem terra, tyrānica seruitute afflicti gemuerunt. Ait enim se descen-

Exod. 3, 8. disse Deus, vt liberaret populum Hebraū, & educeret de terra illa, in terram bonam, & spaciosam, in terram, quæ fluit lacte & melle; ad loca Chananæi, & Hethæi, & Amorrhæi, & Pherezei, & Iebusæi. Cuius beneficij magnitudinem ex sequentibus possumus affirmare argumentis. 1. Quia consceleratas illas gentes, ea terra indignas iudicauit; quas (etsi sine omni culpa potuisset inde eijcere, tanquam supremus Dominus) in flagitiorum pœnam ex illa regione sustulit. 2. Quia ex angusta habitatione, eduxit eos in terram Chanaan, quæ cum terra Gessen comparata fuit spaciōsa. Quamuis enim eam S. Hieronymus a Dan vsq; Bersabee, vix centum sexaginta miliarium in longum

S. Hiero-
nym.ep.

longum spatium tendi putet, latitudinis vero, qua ab Ioppe maritima vrbe, vsque ad Bethlehem extendebatur, non amplius quadraginta sex milliaria habitabilis fuerit (vltiora enim inculta fuere) tamen Hecataeus Abderita, cum Alexandro Magno nutritus, & cum Ptolomæo Lagi comoratus, ita scripsit: *Pene decies trecenta millia iugera terrarum optimarum, uberrimæ prouincia possidere noscuntur (Iudæi) Iudæa namq; est huius amplitudinis.* Est autem iugerum, spatium terræ, quantum vno die arari potest vno iugo bouum: & longitudo eius est ducentorum quadraginta pedum, latitudo centum viginti. In hoc spatio cum habitare potuerint septem gentes, multo, quàm Hebræi erant, numerosiores, merito terra illa Hebræis promissa appellari potuit *spatiosa*, de cuius angustijs nunquam sunt questi. Quanquã & hanc ipsam regionem se vsque ad Euphratem propagaturum promiserat Deus, si illi ita crescerent, & in diuino cultu legumq; obseruantia perseuerarent. Quod & Dauidis ac Salomonis ætate factum. His enim regibus omnis Syria, aliæq; regiones vsq; ad Euphratem sub tributo seruiuerunt. Et, tempore

129. ad Dardan.

Apud Ioseph. li. 1. contr. Apionem,

Gen. 15.

2. Reg. 8. & 3. Reg. 4.

Perer. in
c. 3. Exod.
disp. 10.

pore Davidis, inuēta sunt quindecies centena millia bellatorum. Multitudo autem bellatorum, in prouincia aliqua, censetur, tanquam quarta pars totius multitudinis hominum: præcipuè apud Hebræos, qui, nisi à viginti annis, & supra, non conscribebantur ad militiam, exceptis omnibus junioribus, & feminis, quarum plures sibi conjugio copulabant Hebræi, & ijs, qui ob senilem ætatem ad bellum idonei non erant. Quod si igitur tanta Iudæorū multitudo, in tam angusta regione, lautè uere potuit, necesse est, terram fertilissimam extitisse. Quod magis confirmatur; quia ante Hebræos, longè ibi plures uixerunt, quando adhuc septem ibi gentes diuersæ habitauerunt. Gentes porro septem ibi prius habitasse, etsi varijs de causis alibi plures, alibi pauciores, in diuinis litteris nominentur, rectè ostendit Pererius.

Perer. in
c. 3. Exod.
disp. 10.

§. IV.

Fertilitas terræ S. diuinis litteris tradita.

Strabo.
lib. 16.

3. Beneficium huius terræ Israëlitis à Deo datæ demonstrat eximia eius fertilitas. Quam licet Strabo, tanquam loco, intra sexaginta stadia, circa Ierusalem, (quam Iosephus totius Iudææ optimam